DW-1601100202040402 Seat No. ______

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2016) Examination

April - 2022

Sanskrit

(Vedantasastra, श्रीभाष्य & अणुभाष्य on Brahmasutra)

(Common Paper for 2015 & 2016)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

१ नीचेनामांथी कोई पण **बे** गद्यखंडोनो आवश्यक नोंध साथे अनुवाद करो : **१४**

1 Translate any Two the following passages with necessary notes. **14**

(i) किञ्च, धर्माधर्मयोः फलहेतुत्वं स्वफलानुभवानुगुणशरीरोत्पादनद्वारेणेति ब्रह्मास्थावरान्तचतुर्विधशरीरसम्बन्धरूपसंसारफलत्वमवर्जनीयम् । तस्मान्न धर्मसाधेया मोक्षः । तथा च श्रुतिः, न ह वै स–शरीरस्य सतः प्रियाप्रिय–योरपहतिरस्ति । अशरीरं वाव सन्तं न प्रियाप्रिये स्पृशत इत्यशरीरत्वरूपे मोक्षे धर्माधर्मसाध्यप्रियाप्रियविरहश्रवणात्, न धर्मसाध्यमशरीरत्वमिति विज्ञायते ।

(ii) तदिदमौपनिषदपरमपुरुषवरणीयताहेतुगुणविशेषविरहिणामना दिपापवासनादूषिता–शेष–शेषमुषीकाणामनधिगतपदवाक्यस्वरूपतदर्थयाथात्म्यप्रत्यक्षादिसकलप्रमाण–वृत्ततदितिकर्त्वयतारूपसमीचीनन्यायमार्गाणां विकल्पासहविविधकुतर्क कल्ककल्पितमिति न्यायानुगृहीतवाक्यप्रत्यक्षादिसकलप्रमाणवृत्तयाथात्म्यविद्भिर–नादरणीयम् ।

(iii) तु शब्दः पूर्वपक्षव्यावृत्यर्थः । निमित्तत्वस्य श्रुतिसिद्धत्वात् मतान्तरनिराकरण–त्वेनाग्रे वक्ष्यते । तत् ब्रह्मैव समवायिकारणम् । कुतः । समन्वयात् सम्यगनुवृत्तत्वात् । अस्ति भाति प्रियत्वेनसच्चिदानन्दरूपेणान्वयात् । नामरूपयोः कार्यरूपत्वात् प्रकृतेरपि स्वमते तदंशत्वात् । अज्ञानात्परिच्छेदाप्रियत्वे ।

(iv) एवं त्रिसूत्र्या जिज्ञासालक्षणविचारकर्त्तव्यता सिद्धा । तत्र ब्रह्मणि चतुर्धा विचारः स्वरूपसाधनफलप्रतिपादकानि वेदान्तवाक्यानि त्रिविधानि मतान्तरनिराकरणञ्च । तत्र स्वरूपे विचारिते मतान्तरनिरासव्यतिकरेण साधनफलयोरनुपयोगात् । अतः प्रथमं स्वरूपनिर्णयः । तदनु मतान्तरनिरासः । तदनु साधनानि फलं चेति ।

૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે**નો પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો : ૧૪

2 Explain with reference to the context any Two of the following : 14

(i) जगज्जन्मादिकारणं ब्रह्म वेदान्तवेद्यमित्युक्तम् ।

(ii) स्वतः सिद्धस्यापि ब्रह्मणो निष्प्रपञ्चतारूपेण साध्यत्वमविरुद्धत्वमिति ।

(iii) क्रियाज्ञानयोः स्वातन्त्र्येण पुरुषार्थसिद्ध्यर्थं भिन्नतया शास्त्रप्रवृत्तिः ।

(iv) आनन्दमयः परमात्मा नान्नमयादिवत् पदार्थान्तरम् ।

૩ श्रीभाष्यम् અનુસાર 'शास्त्रयोनित्वात्' સૂત્રને સમજાવો. ૧૪

3 Explain sutra 'शास्त्रयोनित्वात्' as per श्रीभाष्यम्. 14

અથવા / OR

૩ अणुभाष्यम् અનુસાર 'तत्तु समन्वयात् ।' સૂત્રને સમજાવો. ૧૪

3 Explain sutra 'तत्तु समन्वयात् ।' as per अणुभाष्यम्. 14

૪ વેદાન્તમાં રામાનુજાચાર્યના પ્રદાનની વિસ્તૃત સમીક્ષા કરો. ૧૪

4 Criticize deeply the Contribution of रामानुजाचार्यः to the Vedanta. 14

અથવા / OR

૪ વેદાંતશાસ્ત્રમાં વલ્લભાચાર્યના પ્રદાન પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪

4 Write a detailed note on contribution of वल्लभाचार्यः to the वेदान्तशास्त्रम्. 14

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે** પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

5 Write detailed notes on any **two** of the following : 14

(i) રામાનુજાચાર્યે કરેલું બ્રહ્મનું પ્રતિપાદન.

(i) Exposition of ब्रह्म – by रामानुजाचार्यः

(ii) રામાનુજાચાર્યની ભાષ્યશૈલી.

(ii) भाष्यशैली of रामानुजाचार्यः

(iii) शुद्धाद्वैतसिद्धान्तः

(iv) વલ્લભાચાર્યની ભાષ્યશૈલી.

(iv) भाष्यशैली of वल्लभाचार्यः